

dovrš. namesto nedov.) v Mat. 10. 16., Mat. 11. 10. in Mark. 1. 2. (ne 1. 1.), da si je v Gerškem pravi sedanji čas (*ἀποστέλλω* ali pa *πέμπω*)? To je tako. — Po besedah Scholzovih (v predgovoru na str. IX. geršk. sv. pisma njegovega) se nahaja po različno dobrih izvirnikih gerških in na različnih mestih razun veliko drugih razlik tudi prihodnji čas (*ἀποστελῶ*) namesto sedanjega (*ἀποστέλλω*) v enem izvirniku na tem, v drugem pa na drugem mestu. Tako ima „Cod. Cantabrig.“ iz XI. stoletja v Mat. 23. 34. *ἀποστελῶ* nam.: *ἀποστέλλω*, kakor stoji po veliko drugih. (Išči v Scholzu v opombi k Mat. 23. 34.) — V Luk. 24. 49. se bere po besedah Scholzovih po različnih izvirnikih, zdaj: *ἀποστέλλω*, zdaj *ἀποστελῶ*, zdaj *ἐξἀποστελλω*, zdaj *ἐξἀποστελῶ*, zdaj *πέμπω*. Tako različno so iz hebrejščine predstavljali in prepisovali Gerki. Toda se jim ni čuditi, če so modrovali. Na veliko mestih, posebno pa v Luk. 24. 49. se mi zdi prihodnji čas res veliko boljši od sedanjega. Ni pa tedaj čuda, da nahajamo tudi po različnih sv. pismih starosl. na tistem mestu zdaj glagol doverš., zdaj nedov. Očitno je po tem takem, da je bil tudi v izvirniku gerškem prihodnji čas povsod, kjer koli je napisal poslovenjeavec nekda „posljū“ ali „posljū“, — da pomenja toraj ta doverš. glag. z vsemi drugimi doverš. vred v staroslovenščini prihodnji čas, ne pa sedanjega. Kjerkoli je pa vidil predstavljavec staroslovenski *ἀποστέλλω* ali *πέμπω*, ondi je tudi poslovenil: „sljū“ (šljū) ali pa „posylajū“. Zato imajo v Mat. 23. 34. „sljū“ Ostrom. Saz. Em. in starosl. sv. p. 16. stoletja v dvorni knjižn. Glagol „sljū — slati“ ni namreč doverš., ampak nedovrš., kakor jugosl.: „šaljem — slati“ (dovrš.: pošaljem, poslati). Ravno tako ni doverš., ampak nedovrš. — glag. „predajū“ = jugosl. predajem (v Luk. 23. 46., in v psalmu 30. 6. ali 31. 6.) Doveršiven bi se glasil prav po naše: predam, toda tak bi pomenil: predal (izročil) bom, *παράδωμαι*, kakor ima res v Luk. 23. 46. Theile v ps. 30. 6. (31. 6.) Jager, po Lachmannu in po več drugih je pa v Luk. 23. 46. pravi sedanji č. (*παράιδεμαι*); tedaj je nedoverš. glag. „predaju“ na tem mestu prav po misli slovanski, da ne rečem: po duhu slovanskem.

Kakor sta pa morala „sljū“ pa „predaju“ (češ da sta doverš.) poprej nasprotno misel nehotoma podpirati, ravno tako jo zdaj izpodbijata — poterujeta tedaj mojo. (Dalje sledi.)

Ozir po svetu.

— Kako se čerka postave na Angleškem spopne, naj sledeča dogodba kaže: Neki mož in žena sta živela v Plymouthu vedno v nepokoji; posebno žena je divjala nad možem neprenehoma. Želela je ga spraviti skoraj pod zemljo. Mož jo je krotil in krotil, pa vse je bilo zastonj; odgovori mu še poslednjič: „Le na tvojem grobu bom vesela skakala“. To je razžalilo moža tako silno, da zbolí, in ker njegova bolezen vedno huja prihaja, naročí v poslednji volji, da se ima njegovo truplo eno morsko miljo daleč od brega v morje vreči, da se njegova žena ne bo znašala na njegovem grobu. In res — poslednja volja moža se je spolnila natanko!

— Doktor zdravilstva, gosp. Oesterreicher, rojen v Peštu, je našel v Parizu mašino, s katero se mléko, naj bode z vodo ali s kako drugo stvarjo zme-

liko veliko mestih imajo tudi Trubar, Dalmatin in Jap. za prihodnji čas hočem (p.) poslati, p.: v Jan. 16. 7.; psalm 2. 8. hočem dati, dabo, *δώσω*, Kuzm.: dam. Kdor hoče še le dati, tisti ni še dal, tudi ni za terdno, ali že daje, tedaj se bo to še le zgodilo (ako se bo); zato se mora tako djanje za prihodnje šteti, latinski: futur. periphrast. To je treba pomniti! Pis.

šano, lahko spoznati dá. — Taka mašina bila bi pač današnje dni v vsih mestih kaj potrebna.

— Nogovice so najpervi nosili Babilonci in sicer le možki. V Evropi so se jih najpred Galičani na sedajnem Francoskem poprijeli, kar se je Rimljanom tako čudno zdelo, da so enemu oddelku Galov ime „Gallia braccata“ (Galia nogovičasta) dali. Od tod so se pozneje med druge evropske narode počasi razširile.

— Škotski ribči so naložili letašnje leto 540 milijonov slanikov (arinkov).

— Najbogateja cerkev kristjanska celega sveta je glavna katoliška cerkev mesta Mexiko v Ameriki; nje premoženje znese nek osem sto milijonov gold.

Novičar iz austrijskih krajev.

Iz Siska 29. okt. * Ker je voda že od začetka tega mesca večja, se je pripeljalo več parobrodov, nekateri naloženi s cesarskim tobakom. Več ladij s koruzo in pšenico je medpotoma. Čeravno se zdaj še nič gotovega reči ne more, kakošna bo vprihodnje žitna kupčija, kadar bo došlo žito iz Valahije, katerega se veliko pričakuje, je vendar to gotovo, da bo več kupčije, kakor je je sedaj. Ceno pšenice maroške je danes po 7 fl. 30 do 36 kr., pančovanske 7 fl. 6 do 12 kr., koruze naj lepše 4 fl. 4 do 6 krajc. vagan. Kupčije je sedaj le toliko, kolikor se fruge za naš kraj potrebuje.

Od savinske doline 2. nov. Velika novo-celska grajsina (Neu-Cilli), od ktere se je preteklo leta mnogo govorilo, je prišla te dni v druge roke. Lani je hotla c. k. vlada to posestvo kupiti, da bi bila ondi vojaško hranilišče osnovala. Ponujalo se je za-njo posestniku L. H. 110.000 fl. — premalo mu je bilo to! V ponedeljek 30. oktobra bila je pa ta grajsina, ker je bila sila zadolžena, po prisiljeni sodnijski prodaji — za 40.100 fl. prodana. Kupil jo je knez Karol Salm iz Nemškega. J. Š.

Iz Predvora na Gorenskem. L—ž—n. Od več krajev se naznanjajo vesele vesti o šolskih zadevah. Čas je, da se tudi mi oglasimo, ker tudi mi nismo zadnji, tudi mi imamo šolo in to izverstno. Kaka prememba v enem letu! Čuditi se mora vsak človek, kteremu je znan poprejšni žalostni, bi rekel, milovanja vredni stan naše šole. Poprej je prisiljeno obiskovalo komej 20 do 35 učencov šolo; zdej se pa vse tare učencov, ki radovedni slušajo nauke iskrenega učenika. Ta iskreni, za srečo predvorske fare uneti učenik je Slovencem slavnoznani gosp. kaplan Lavre Pintar. On razume v resnici besede Gospodove: „Dajte malim k meni priti“. Zato je pa tudi šola vsa polna pridnih otročičev, ki se razun kersanskega nauka, branja, pisanja, računstva in lepe in čedne obnaše v šoli in zunaj šole učé tudi toliko potrebne in koristne sadjoreje. — V ta namen je zagradil marljivi gospod lep vertec, v kterem se nahajajo jabelka, hruške, češplje, češnje, orehi in druge drevesca mnogoverstnih plemen. Vse je lepo v redu po gredah nasajeno, divjaki posebej, cepljeniki posebej. Vsih drevesec pa je več od 2000. Na ta vert hodijo otroci in tudi odraseni gledat, kako se peške sadé, mlade drevesca ravnaajo, divjaki cepijo in vse kar v vertnarstvo spada. Velike hvale vredna je ta naprava in dobro bi bilo, da bi se pri vsaki fari sadjoreja učila in tudi pridno drevje sadilo. Dokler bodo kmetje, ako jih kdo nagevarja sadonosno drevje saditi, se le s tim zgovarjali: „kdaj bo kaj — sej ne bom sadú doživel, za druge se pa ne bom vkvarjal“, ne bode naša dežela dosegla tistega dobička, ki ga drugod daruje sadjoreja pridnim gospodarjem. Vsak je dolžen za svoje mlajši skrbeti!

Otroci, ki imajo tacega učenika, kakor je gosp. Pintar, bodo gotovo drugači mislili in drugači delali. Bog nam še dolgo ohrani iskrenega, za blagor mladosti tako pridnega učenika!

Iz Ljubljane. C. k. ministerstvo bogočastja in nauka je nadomestnika na ljublj. gimnazii gosp. Janeza Šolar-ja izvolilo za pravega gimnaz. profesorja v Celi.

Novičar iz mnogih krajev.

Po višjem sklepu od 31. p. m. ne bo le vožnja v pariško razstavno pošiljanega blaga po cesarskih železnicah zastoj, temuč tudi stroške za asekuracijo blaga in za pospravo embalaže v Parizu bo vlada poverila. Ker bo tudi vožnja po severni železnici in po francoskih, pred ko ne pa tudi po nemških železnicah zastoj, ne bojo tedaj razstavnik skorej nobeni drugi stroški zadeli, kakor ti, da bojo blago do mesta deželne zbornice pripeljali. — Potrebno število kónj za ces. armado dopolniti, je vis. vojno poveljništvo novo nabero remontov v Šloshofu in več družih stacionih ukazalo. — Ker je poslednje dni kolera na Dunaji spet nekoliko huja bila in se je zvedilo, da se ljudje v začetku bolezni sami ozdravljajo z mnogoterimi domačimi zdravili in drugimi hvaljenimi tinkturami in mazarijami, je zdravstvena komisija dala na znanje razglas, v katerem svari ljudstvo: naj nikar ne zanemarija prvega začetka bolezni in naj se nikar ne dá slepariti po mazačih, ampak naj išče pomoči berž pri pravih zdravnikih. — 2. dan t. m. je dopolnil slavni maršal Radecki 88. leto. — Nadškofa knez Švarcenberg in vitez Rauscher sta že došla v Rim. — V vojski v Krimu se po naznanilu „Oest, Corr.“ do 29. oktobra jutraj še nič določivnega zgodilo ni. Novico, ki smo jo v zadnjem listu naznanili, poterdjuje sicer „Moniteur“, pa le po povedbi mornarjev, ki so na angleškem parobrodu „Trent“ 25. dan p. m. zapustili Sevastopolj. Ker pa francoski vojskovodja Canrobert v dopisu na cesarja Napoleona ne omeni smerti Nahimova itd., ne more še za gotovo veljati. Strašna pa vendar že tam mora biti, ako je res, kar „Presse“ naznanja, da Francozi in Angleži vsaki dan po 15.000 bomb spuščajo na Sevastopolj. Živeža imajo v mestu še dovelj, vode pa jim že tako pomanjkuje, da kozarec velja srebern rubelj (1 fl. 32 kr.); vojaki pijo vodo iz reke Kermaje, ki pa je mlakužna in nezdrava. — „Soldatenfr.“ pravi, da nedavnej je prejel vojskovodja Menšikov lastnoročno pismo od cara Nikolaja, v katerem se poslednje besede takole glasi: „Vraga morate potolči, raj velja kar hoče, in nadjam se, da Vaš prvi posel mi bode že prinesel to novico“. Kako nasproti so si te besede z unimi, ki jih je francoski vojskovodja Canrobert govoril ne davnej svoji armadi, rekoč: „Še malo dni trpljenja in skušinj imate prestati, da se bo razrušilo pod nogami vašimi protivno branišče nezmerne carstva, ki je dosihmal kljubovalo celi Evropi“. Iz tega se razvidi, kako silno se na obeh straneh napenjajo vse moči za zmago. — Eupatoria je spet v oblasti zedinjene armade. — V Dobruči stojé Rusi še zmiraj terdno v Mačinu, čez Donavo njim nasproti pa Turki v Brajli; — pravijo, da Omer-paša le čaka zmage zaveznikov v Krimu, potem bo udaril v Besarabijo. Za gotovo se sliši, da Goršakov, ko je zvedil, da turška armada ob Donavi namerja na Besarabijo, je ukazal enemu v Krim namenjenemu oddelku rusovske armade, ki še ni prestopil reke Dnjester, se ustaviti, da se ob Prutu in Donavi postavi. Pravijo, da rusovska armada, ki je od Visle (Weichsel) do Donave proti avstrijski meji postavljena, šteje 280.000 pešcov, 30.000 konjikov, 720 topov in 18.000 trajnih vojakov. Ni tedaj čuda, da tudi močna avstrijska armada stoji pod poveljstvom fzm. Hess-a za vsak primerlej pripravljena.

Prodani sin in spokorjeni razbojnik.

(Konec.)

Zagovoril se tako je ropar,
Se zarotil, bil je mož beseda.
Ko povedal je use mu Janko,
Česar išče, česar potrebuje,
Z glavo maje in molči razbojnik.
Tega mislil ni si bil razbojnik.
Kratko ropar Janku odgovori:
„Dal besedo, hočem jo spolniti!“

Ponovilo ko se drugo jutro,
Grede ropar z Jankotom na potvo.

Daleč pelje ga od svoje kože
Med skalovje tamno, silovito.
Oberne se ropar prot' izhodu.
In zažvižga, trikrat zaberlizga.
Pride jih kot listja ino trave.
Pravega med njimi pa ni bilo.
Spet zažvižga, hujši zaberlizga,
Da letelo je skozi ušesa,
Al med njimi pravega ni bilo.

„Kje je dansi, al se je oženil!“
Spet zažvižga, strašno zaberlizga,

Pride jih kot listja ino trave,
Sam na zadnje šantovec prileze,
V desni roci nese beli listek.

„Kaj je, boter, al jih je premalo,

Kar poslal jih prvič ino drugič?

Splati hočeš ti gotovo morje“,
„Šala, brate, ne pečam se z morjem,

Daj mi listek, k' imaš ga u roci“.

Pokremžil se šantovec je čudno,
In z besedo slado progovarja:

„Kaj bo hasnil, boter, tebi listek?

Vse storim ti, kar kol' ti je drago“.

Obeta mu blaga brez števila,
Čast kraljevo, zemeljske nebesa.
Ali ropar bil je mož beseda.

Prevariti boter ga ne more.
Kupčevala ko že vse dopoldne,

Reče ropar zadnjo še besedo:
„Znana naju še ti je pogodba;

Ak ne daš, zastoj rahljaš posteljo,

Boter! spati sam u nji boš mogel“.

Jeze hude šantovec trepeče,
Naraša se kakor silna gora.

Zažene mu listek hrohotaje,
Pa besede strašne izgovarja:

„Vse spustim ti rajši kar jih imam,

Kar nabral v pekel sem jih od nekaj,

Ko ležati v postlji eno uro“.

Zgovorivši se u tla pogrezne.

To ganilo roparjevo serce.
Trepetati jame kakor šiba.
Proti domu gresta skozi gojzde,
Pa nobeden nič ne progovarja.
Ustavi se v sredi gojzda ropar,
Zasadí u tla gorjačo svojo,
K nji poklekne, jame govoriti:
„Vem kaj čaka me po smerti moji,

Ako ima Bog še milost za-me,
Janko! spóvi tukaj me na mestu“.

Branil Janko tega se je posla,
Al ker žuga ubiti ga ropar,
Zmisli Janko dobro si pokoro:
„Tu ostani, nosi k palci vode,
Dok zelena palica ne bode.
Zelenela kadar bo gorjača,
Vedi: čas se bližal bo rešenja“.

Janko pustil roparja klečati,
Proč od njega urno je podvizal,
Ino šel u samostan naravnost.

Pa postane mašnik, božji sluga.
Pomlad se je dvajsetkrat vernila,

Kar postal je Janko novi mašnik.
Bil pastir je prezvest svoje čede.

V daljnem kraju bilo je kristjanov,
Ki so blagrov škofa pričak'vali,

Pričak'vali v veri so krepcanja.
K njim potaval pota je težavne.

Na-nje Janko je roke pokladal,
Ino prosil je Boga pomoči.

Doveršil ko svoje sveto delo,
Vernil se je dobre volje k domu.

Šel je dolgo, pravo pot izgrešil,
In prišel u gojzd je strašno velik.

Božja roka tje ga je peljala.
Popotaval daleč je po gojzdu,

Žeje usta so se mu sušile,
Pa nikjer ni kaplje hladne vode.

Dalje ide po stezici ozki.
Sred goščave jablano zagleda,

Veje sadja polne se šibile.
Ukazuje hitro svomu slugu:

„Pojdi tje in sad mi sam prinesi!“

Sluga ide, pripogne si vejo,
Ino hoče sadja si nabrati.

Kar zagleda starega človeka,
V oblačilu z mahom porašenem,

Zraven debela vidi ga klečati.
Ovita mu brada je krog debela,

Prirasla je sedemkrat mu krog.
Klečal tu je spokorjeni ropar.

Sadja hoče vendar si nabrati,
Ali sivi starec progovarja:

„Pusti z mirom! kdor sadil, naj terga!“

Te besede Janko je zaslišal,
Spomni se, godilo kaj se nekaj!

Bliže stopi, blagoslov izusti.
Drevo zgine, ropar zraven zgine—,

Bel golobček vzdigne se v višine.

Stan kursa na Dunaji 6. novembra 1854.

Obligacije	5 %	83 1/2 fl.	Esterhaz. srečke po 40 fl.	88 fl.
državnega	4 1/2 %	72 3/4 fl.	Windišgrac. „ „ 20 „	30 „
dolga	4 %	65 1/2 fl.	Waldstein. „ „ 20 „	29 „
	3 %	50 1/2 fl.	Keglevičeve „ „ 10 „	10 1/4 „
	2 1/2 %	41 fl.	Cesarski cekini.	5 fl. 45
Oblig. 5% od leta 1851 B	95	fl.	Napoleonodor (20 frankov)	9 fl. 38
Oblig. zemljiš. odkupa 5%	74	fl.	Suverendor	16 fl. 30
Zajem od leta 1834 . . .	224	fl.	Ruski imperial	9 fl. 56
„ „ 1839 . . .	135	fl.	Pruski Fridrihsdor . . .	10 fl. 10
„ z loterijo od leta 1854	96 7/8	fl.	Angleški suverendor . .	12 fl. 6
„ národní od leta 1854	87 7/8	fl.	Nadavk (agio) srebra:	
			na 100 fl. 24 3/4 fl.	